

OPSCHRIFT

Vergadering van: 14 januari 2015

Nummer: 2015_MC_00002

Onderwerp:

Regelen verwarming in Gentse scholen. - Astrid De Bruycker

Raadslid(-leden):

Astrid De Bruycker - sp.a

Bevoegd:

Martine De Regge

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Het is helaas al enkele jaren een terugkerend probleem: de regeling van de verwarming in de Gentse stadsscholen. In 2012 klaagden de leerlingen en leerkrachten van De Vlieger al aan dat zij de verwarming in de klassen niet zelf konden regelen, waardoor het vaak veel te warm werd. Sommige leerkrachten zagen zich genoodzaakt met open ramen les te geven. In de 'Kinderklimaatraad' van 2013 waren het de leerlingen van de Harp die het slecht functionerend verwarmingssysteem in hun school aanklaagden. Zij vroegen de Stad thermostatische kranen op de verwarming te plaatsen zodat ze dit zelf zouden kunnen regelen.

Ook nu de winter `14-`15 is ingezet, hoor ik gelijkaardige signalen vanuit de Gentse scholen: hoge temperaturen in de klaslokalen, ramen die openstaan omdat de verwarming niet kan worden geminderd, leerlingen die onwel worden door de warmte in de klaslokalen.

Het is duidelijk dat dit geen ideale situatie is: niet alleen is het niet goed voor de concentratie en de gezondheid van de leerlingen en leerkrachten, ook is het uiteraard een enorme verspilling van energie.

Vraag:

Plant de schepen maatregelen op korte termijn om deze situatie te verhelpen?

ANTWOORD

15 januari 2015

Het is helaas al enkele jaren een terugkerend probleem: de regeling van de verwarming in de Gentse stadsscholen. In 2012 klaagden de leerlingen en leerkrachten van De Vlieger al aan dat

zij de verwarming in de klassen niet zelf konden regelen, waardoor het vaak veel te warm werd. Sommige leerkrachten zagen zich genoodzaakt met open ramen les te geven. In de 'Kinderklimaatraad' van 2013 waren het de leerlingen van de Harp die het slecht functionerend verwarmingssysteem in hun school aanklaagden. Zij vroegen de Stad thermostatische kranen op de verwarming te plaatsen zodat ze dit zelf zouden kunnen regelen.

Ook nu de winter '14-'15 is ingezet, hoor ik gelijkaardige signalen vanuit de Gentse scholen: hoge temperaturen in de klaslokalen, ramen die openstaan omdat de verwarming niet kan worden geminderd, leerlingen die onwel worden door de warmte in de klaslokalen.

Het is duidelijk dat dit geen ideale situatie is: niet alleen is het niet goed voor de concentratie en de gezondheid van de leerlingen en leerkrachten, ook is het uiteraard een enorme verspilling van energie.

Plant de schepen maatregelen op korte termijn om deze situatie te verhelpen?

Betreft: temperatuur regeling De Kleurdoos Ledeberg.

Het blijft een hele klus om het hele gebouwenpark van de stad Gent in het algemeen en de stedelijke scholen in het bijzonder op een efficiënte manier te verwarmen. Er zijn niet enkel problemen met het verwarmen zelf (zoals heel recent in de Wingerd waar de lessen moesten geschorst worden op 5 januari wegens te koud), maar soms is het ook te warm.

In De Kleurdoos (Ledeberg) lopen de temperaturen op tot 27-28 graden, en zelfs al worden de radiatoren dichtgedraaid blijven ze erg heet, wat gevaarlijk is voor de kinderen. De kinderen zitten in de klas T-shirts in de klas, de ramen staan open. Dit zijn alles behalve ideale omstandigheden voor zowel de leerkrachten als de kinderen. Dat het hierbij om een MOS-school gaat maakt het nog wat pijnlijker.

Vragen:

Is de schepen op de hoogte van de situatie in de Kleurdoos?

Ja, zijn er al stappen ondernomen om het probleem te verhelpen?

Ja nee, welke stappen plant de schepen om hier iets aan te doen?

Zijn er nog veel scholen waar de temperatuur niet kan geregeld worden? Welke?

Ontwerpantwoord DOG

In een aantal stadsgebouwen werkt de verwarmingsinstallatie niet optimaal. Dit leidt tot vragen, opmerkingen en klachten van de gebruikers. Dit geldt ook voor schoolgebouwen. (ter informatie, 1 op 5 stadsgebouwen is een schoolgebouw, nl. 89 van de 489 locaties in portefeuille).

Alle scholen zijn gebouwd met temperatuursregelmogelijkheden. Deze blijken niet steeds perfect te werken, hetzij door ouderdom, aanpassing van het gebruik van een gebouw, of door een fout gebruik van de installatie.

De komende periode zal FM installaties vernieuwen en verbeteren ten einde de betrouwbaarheid, gebruiksvriendelijkheid, regelmogelijkheden en energiezuinigheid te verbeteren. Hiervoor is binnen FM budget voorzien.

Klachten rond het verwarmingssysteem zijn vaak te wijten aan de ouderdom van het verwarmingssysteem, waarbij de installatie niet goed meer werkt.

Verder werden meerdere grote gebouwen in het verleden ontworpen met een centraal geregeld verwarmingssysteem, waarbij individuele aanpassingen (bij voorbeeld met individuele radiatorcransen) beperkt of niet voorzien zijn en de regeling dan ook gebaseerd is op slechts één referentielokaal. Dit geldt ook voor meerdere schoolgebouwen in de portefeuille van Stad Gent. Bij een wijziging van het gebruik van het gebouw (bv een lokaal krijgt een andere functie) leidt soms ook tot een niet-optimale regeling.

Genomen acties

1) Vernieuwen van installatie/verwarmingsketel

Op dit ogenblik lopen meerdere projecten om verwarmingsketels te vernieuwen. Hierbij worden bestaande ‘oude’ stookketels vervangen door beter gedimensioneerde condensatieketels. Dit levert een grotere betrouwbaarheid en een zuiniger werking van de installatie op, alsook een aan de buitentemperatuur aangepaste ketelwatertemperatuur.

Voor de schoolgebouwen gaat het op dit ogenblik over projecten in opstart en uitvoering in onder andere Tweebruggestraat 59 (Hotelschool), Oudenaardsesteenweg 74 (Bert Carlier-serres), Dendermondsesteenweg 53 (De Vlieger), Bargiekaai 1 (Toren van Babel), Zwijnaardsesteenweg 250 (De Spiegel), Moutstraat 50 (klavertjes), Kregelstraat 20 (Bert Carlier), Alois Joosstraat 104 (Tierlantuin), JozefII 28 (Mandala), Heldenplein 45 (Eiland), Acaciastraat 11 (Acacia/Feniks), Martelaarslaan 13-15 (VIP).

2) Ingrepen om de individuele regeling per lokaal te verbeteren

Dit gaat over werken waar bestaande installaties stap voor stap aangepast worden om een betere individuele regeling mogelijk te maken. Zo hebben we in de volgende scholen al ‘op grote schaal’ thermostatische cransen geplaatst, nl. Tweebruggenstraat 59 (Hotelschool), Dendermondsesteenweg 53 (De Vlieger), Zwijnaardsesteenweg 250 (De Spiegel), Moutstraat 50 (Klavertjes), Bevelandstraat 22-26(Sassepoort), Kregelstraat 20 (Bert Carlier).

Volgende scholen zijn voorzien voor aanpassing hetzij onmiddellijk, hetzij na het stookseizoen 2014-2015: Onderwijsstraat 8-10 (De Kleurdoos), Coupure 52-54 (basisschool Stadspoort), ijskelder straat 29 (Het Kompas) A. Vermeulenstraat 2 (Panda).

3) Nieuwbouwprojecten/grote renovaties

Voor nieuwbouwprojecten wordt er op toegezien dat individuele regelingen van lokalen mogelijk zijn, en dat bij wijzigingen van het gebruik van het gebouw de temperatuursregeling toch optimaal blijft werken.

In het stookseizoen 2014-2015 zijn er (tot midden december 2014) in totaal een 50-tal meldingen ‘te koud’ gekomen, tegenover 13 meldingen ‘te warm’.

Alle meldingen ‘te warm’ zijn opgelost, met uitzondering van 2 locaties waar we pas na dit stookseizoen de radiatorcransen volledig zullen vervangen door nieuwe, thermostatische cransen.

Concreet - De Kleurdoos

Bezoek ter plaatse dd. 7/1/2015.

Op de dag van het bezoek werden radiatoroppervlaktetemperaturen gemeten tussen de 44° en de 52°, dit zijn normale temperaturen. De meeste ruimtetemperaturen lagen tussen de 20° a 22°, in één lokaal was er een uitschieter tot 23°.

Temperaturen tot 28° werden die dag niet geconstateerd, maar met andere buitentemperaturen kunnen mogelijks andere waarden gemeten worden.

De meeste radiatorcranen werken behoorlijk, een klein aantal is beschadigd of lekte een weinig wanneer afgesloten. De cranen zullen dus worden vernieuwd. Op de dag van het bezoek waren de meeste cranen, zowel het thermostatische als de niet-thermostatische maximaal opengedraaid, we menen dat mits correct gebruik van de aanwezige (meestal manuele) cranen in de meeste lokalen de temperaturen min of meer correct aangehouden kunnen worden.

Ten einde hier een optimale werking te garanderen dienen we op deze locatie niet alleen de regelknoppen maar ook de kraanlichamen te vervangen. Hiervoor moet de installatie buiten gebruik genomen worden en het water afgelaten worden. Uitvoering is voorzien in het Krokusverlof. De geïnstalleerde thermostatische koppen zullen waar mogelijk standaard 'begrensd' worden op 21°, ten einde een correct en energiezuinig gebruik te bekomen.

We gaan ervan uit dat deze ingrepen het comfort op de Kleurdoos zal verhogen: temperaturen goed regelbaar zonder warmteverspilling.

U merkt het, een plan van aanpak en opvolging werd besproken tussen de departementen FM en Onderwijs, zodat in de toekomst de verwarming in de stedelijke schoolgebouwen ook bij winterse temperaturen degelijk functioneert.
